

GRONINGEN DRENTHE

IN DEZE BIJLAGE:

- >> ZEEFORELPROJECT LAUWERSMEER >> OUD EN JONG NAAR DE WATERKANT >> CLUBKAMPIOENSCHAP
- >> MEER BOA'S >> ONDERHOUD VISSTEKKEN >> KWINT'S FEEDERTIPS >> BLANKVOORN MET LINTWORM

ADVERT

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
(ELFPO)

*Rene van den Burg met
een zeeforel van het
Lauwersmeer.*

ZEEFORELPROJECT LAUWERSMEER

Afgelopen voorjaar zijn in het Lauwersmeer 1.000 zeeforellen uitgezet in het kader van het Zeeforelproject Lauwersmeer. Kort daarna zijn zo'n 5.000 jonge zeeforelletjes losgelaten in de beeklopen van het Groote Diep en Oostervoortsche Diep in de kop van Drenthe. Hoe gaat het nu met deze vissen?

Het gaat goed met de zeeforel in het Lauwersmeer. Half augustus ving visgids Rene van den Burg daar deze kerngezonde zeeforel, die duidelijk is gegroeid sinds hij is uitgezet. Rene ving de vis aan een klein plugje nabij Dokumer Nieuwe Zijlen. Het is de bedoeling dat er komend voorjaar een tweede uitzet plaatsvindt. Dan worden er 2.000 tot 3.000 zeeforellen uitgezet.

ONDERZOEK BEEKLOPEN

In oktober is ook onderzocht hoe het met de jonge visjes in de Drentse beeklopen gaat. En wat blijkt? Het gaat prima. Met een steekproefsgewijze elektrovisserij zijn 12 zeeforelletjes teruggevangen die in een halfjaar van 2 cm zijn uitgegroeid tot gezonde vissen van al zo'n 13 cm! Over een paar jaar trekken ze naar zee om daar verder uit te groeien. Als ze paairij zijn, keren

ze terug naar de beeklopen om zich hier voort te planten. De cirkel is rond. Op www.vissen.nl en onze Facebookpagina kun je terugvinden hoe het onderzoek in de beken verliep.

SUBSIDIE

Het Zeeforelproject Lauwersmeer wordt mede mogelijk gemaakt dankzij subsidies van de provincies Fryslân en Groningen in het kader van het Meerjarenprogramma Landelijk Gebied. In januari 2016 volgt een subsidieaanvraag bij het Waddenfonds, gericht op verbetering van de migratieroutes van de zeeforel en de ontwikkeling van het vistoeisme in de regio.

JEUGD

Henk Wolters in actie als begeleider op een visdag voor bewoners van verzorgings- en bejaardentehuizen.

OUD EN JONG SAMEN NAAR DE WATERKANT

Henk Wolters is lid van onze wedstrijdcommissie en werkzaam bij de Zonnehuisgroep Noord. Al vijf jaar organiseert hij visdagen voor bewoners van de verzorgings- en bejaardentehuizen van de Zonnehuisgroep. Dit doet hij samen met vrijwilligers van de Jeugdhengelsportvereniging Hoogezand-Sappemeer.

kenshuis in Siddeburen, waar hij nu vier jaar woont. "Zelf vissen is er niet meer bij, mijn visspullen heb ik zelfs al verkocht. Dan is zo'n middag vissen heerlijk. Zeker omdat ik er zelf niet meer aan toekom."

VISSERSLATIJN

In onze regio zijn meer hengelsportverenigingen die met zorginstellingen gaan vissen, maar een gezamenlijke aanpak en begeleiding ontbreekt. Stichting Veldwerk Nederland – hét kennis- en praktijkcentrum voor natuureducatie met een vestiging in het Drentse Orvelte – heeft de federatie gevraagd samen het project Visserslatijn op te zetten. Dat is erop gericht om in Groningen en Drenthe bewoners van zorgcentra te laten vissen die dit wel willen, maar zelf niet meer kunnen. Bij voorkeur samen met de plaatselijke jeugd: lekker bezig zijn in de natuur is gezond voor jong en oud.

DANKBAAR WERK

Voorafgaand aan de visdag gaan we dan naar de tehuizen om de bewoners te ontmoeten die mee willen. We laten ze kennismaken met het vissen, de natuur rondom het viswater en zijn benieuwd naar de visverhalen die loskomen. Vissen doen we op een veilige locatie in de buurt van het tehuis. Jeugdleden van de plaatselijke vereniging worden uitgenodigd om mee

Op woensdag 9 september werden 35 bewoners van tehuizen in Sappemeer, Noordbroek, Siddeburen en Slochteren naar de haven van Slochteren gebracht om daar een gezellige vismiddag te beleven. Alles was tot in de puntjes voorbereid: stoelen, opgetuigde hengels, aas en voer stonden klaar. Het was geweldig weer en de locatie perfect. Kinderen uit de buurt schoven aan en visten lekker mee.

VOLOP GENIETEN

De bejaarde vissers genoten met volle teugen van deze middag. "Dit is prima geregeld", zegt Hendrik Blink (82). Vroeger viste hij veel, maar na een ernstig auto-ongeluk lag Hendrik twee maanden in het ziekenhuis. Daarna verhuisde hij naar het Uf-

Hendrik Blink.

MEEWERKEN?

Komend voorjaar willen we de activiteiten uitbreiden naar meer verzorgingstehuizen en hengelsportverenigingen. Wil je als vrijwilliger of als vereniging meedoen met dit dankbare werk? Of onderneem je al vis-activiteiten met zorgcentra-bewoners? Neem dan contact op met de federatie via info@vissen.nl.

te doen. Vrijwilligers van de verenigingen die meewerken, krijgen een training in het begeleiden van de bejaarde vissers. "Het is mooi en vooral dankbaar werk", zegt Henk Wolters. "Wij genieten als de deelnemers genieten. De kwinkslagen, de lol, de stralende gezichten; daar doe je het allemaal voor."

WEDSTRIJDEN

CLUBKAMPIOENSCHAP SCHOT IN DE ROOS

Het federatieve clubkampioenschap is de nieuwste loot aan de wedstrijdtram. Hierin strijden verenigingen in een aantal rondes op verschillende wateren om de titel van federatief clubkampioen. HSV De Blankvoorn uit Blijham ging er dit jaar na een spannende finale met de titel vandoor.

Nadat de federatieve kampioenschappen de afgelopen jaren al werden uitgebreid met de 55+ wedstrijd en de koppelwedstrijd junior-senior, is met het federatieve clubkampioenschap een nieuwe traditie geboren. Zowel de organisatie als deelnemers kijken terug op een geslaagde reeks wedstrijden die in 2016 zeker weer op de wedstrijdkalender staat.

LAAGDREMPELIG

Bij het federatief clubkampioenschap vis je niet individueel, maar in het team van je vereniging. Dit team bestaat uit minimaal vijf vissers. Er is geen maximum: zo had HSV Delfzijl '70 dit jaar maar liefst 31 vissers in haar team. Dat is geen garantie voor de winst, want alleen de beste vijf uit het team verdelen de punten – en is een daarvan een jeugdlid, dan krijgt hij of zij dubbele punten. Dit maakt het clubkampioenschap laag-

drempelig. Ook minder ervaren wedstrijdvisser kunnen meedoen en de kneepjes van het vak leren zonder dat ze bang hoeven zijn dat ze hun club dupe- ren wanneer ze slecht vangen.

DOE MEE!

Zodra je vereniging een team heeft aangemeld bij de federatie, verricht die de loting. De verenigingen die het tegen elkaar gaan opnemen, spreken zelf af wanneer en waar ze hun wedstrijd gaan vissen. De vereniging die verliest, ligt er

uit. De winnaars gaan een ronde verder totdat er uiteindelijk vier verenigingen overblijven die de finale vissen. Dit jaar vond de finale plaats in het Noord-Willemskanaal bij Tynaarlo. Daar streden HVV Assen, Het Meuntje uit Emmen, De Blankvoorn uit Blijham en Delfzijl '70 om de titel. De Blankvoorn won het kampioenschap en mocht € 600,- prijzengeld in ontvangst nemen. Ons advies: formeer een team of stap in een bestaand team en doe mee in 2016!

WEDSTRIJDSUCCESSEN

Wedstrijdvisser uit onze federatie gooiden ook bij landelijke wedstrijden hoge ogen. Zo won Patrick Honderd (HSV Gauw Teverden uit Winneweer) het NK Junioren in de leeftijdscategorie van 17 tot 22 jaar. Collin Besseling (Het Baarsje te Klazienaveen) pakte het zilver in categorie B (13 tot 17 jaar). En Jurian Bulten (HSV De Dobber uit Finsterwolde) won zilver bij het NK Feeder. Kijk voor alle uitslagen van de federatieve kampioenschappen 2015 op www.vissen.nl.

De clubkampioenen van De Blankvoorn.

HANDHAVING

VANUIT EEN VAKANTIE-BUNGALOW OP ZEEFOREL IN HET LAUWERSMEER?

Wissen is meer dan een hengel uitgooien en hopen op een goede vangst. Het is een sportieve hobby, een rustgevende activiteit, een passie. In Nationaal Park Lauwersmeer kun je als visliefhebber je hart ophalen en diverse vissoorten zoals brasem, snoekbaars, blankvoorn en zelfs zeeforel aan de haak slaan! Wat als je deze passie kunt combineren met een heerlijk verblijf?

Landal Esonstad en Landal Natuurdorp Suyderoogh zijn direct gelegen aan Nationaal Park Lauwersmeer. Een uniek gebied met talloze vismogelijkheden. Landal Esonstad heeft een eigen jachthaven en open vaarverbinding met het Lauwersmeer. Het park beschikt over woningen in Oud-Friese stijl en moderne vrijstaande terpwoningen, waarvan een aantal met eigen (aanleg)steiger. Kinderen kunnen zich bovendien vermaken in het overdekte speelhuis of de Bollo Club. De vrijstaande bungalows van Landal Natuurdorp Suyderoogh zijn gelegen op ruime kavels (deels) aan het water. Het park beschikt over onder andere een overdekt zwembad, sauna en een restaurant/café met bowlingbanen. Kijk voor meer informatie over het park en actuele prijzen op www.landal.nl of bel 0900-8842 (€1,- per gesprek).

UITBREIDING AANTAL BOA'S

Afgelopen zomer is de federatie begonnen met een campagne om een aantal vrijwillige buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) te werven via onder meer een advertentie in Hét Visblad. Het resultaat mag er zijn.

In totaal zijn 36 mensen op een informatieavond afgekomen. Hiervan hebben er vijftien aangegeven voor onze federatie te willen werken. De komende periode worden de intakegesprekken gevoerd, waarna ze met het opleidingstraject starten. Als alles goed gaat, kunnen de nieuwe BOA's eind 2016 aan de slag.

Versterking van het team buitengewone opsporingsambtenaren is hoog nodig om snel en adequaat te reageren op meldingen van visstropertij en andere zaken die het daglicht niet kunnen verdragen.

Naast de federatie deden het Groninger Landschap en het Drentse Landschap mee aan de campagne. Daarnaast leveren de provincies Groningen en Drenthe veel ondersteunende werkzaamheden voor ons.

Het aantal BOA's van de federatie is uitgebreid.

BELANGENBEHARTIGING

De federatie ondersteunt sportvissers die viswater bereik- en bevisbaar willen houden.

OOK AAN DE SLAG?

De federatie juicht deze initiatieven toe, bedankt alle partijen voor het constructief meedenken en verleent graag ondersteuning in de vorm van materialen zoals bosmaaiers, takkenzagen en harken. Daarbij stemmen we de maai- en snoeiwerkzaamheden vooraf altijd af met de waterschappen – zelf maaien en snoeien van oevers is niet toegestaan. Heb je 'verzoeknummers' en ben je bereid met je vereniging de handen uit de mouwen te steken? Neem dan contact op met de federatie.

'DE VIS ZIT ER AL, NU WIJ NOG'

Om het viswater bereik- en bevisbaar te houden, is op een aantal locaties in het federatiegebied onderhoudswerk aan de oevers vereist. Deze klus is gezamenlijk met de vrijwilligers van de plaatselijke hengelsportverenigingen geklaard.

In het district Hunsingo is met waterschap Noorderzijlvest in 2014 een proef gestart om met vrijwilligers visstekken aan de oevers van het Winsummerdiep te maaien. Dit bleek zowel voor de hengelsport als het waterschap een schot in de roos. Daarop heeft waterschap Noorderzijlvest aangegeven dat meer voor de hengelsport interessante wateren op deze wijze kunnen worden onderhouden.

VECHTSTROMEN

Bij de Brunstingerplas te Beilen is het toegangspad weer goed begaanbaar gemaakt

en zijn de stekken opgeknapt. Ook heeft de federatie na afstemming met waterschap Vechtstromen samen met HSV De Voorn uit Schoonoord visstekken gemaaid langs het Oranjekanaal bij Odoormerveen en Orvelte. De federatie kijkt nu met dit waterschap naar mogelijkheden om de Jongbloedsvaart en de Bokslot beter bevisbaar te maken.

HUNZE EN AA'S

Ook met waterschap Hunze en Aa's is overleg gevoerd. Zo is met HSV De Rietvoorn langs de Hunze een reeks visstekken gecreëerd. Verder gaat HSV De Brasem in Borger

met de federatie aan de slag om stekken te maaien aan het Kanaal Buinen-Schoonoord. Onder het motto 'De vis zit er al, nu wij nog', biedt een groep vissers van HSV Wedde aan stekken te maaien in de rietkragen van de Westerwoldse Aa rond Wedde. Momenteel wordt met het waterschap bekeken wat hier mogelijk is.

WEDSTRIJDTRAJECT

Langs de Verlengde Hoogeveensche Vaart is na overleg met de provincie en de federatie een mooi wedstrijdtraject aangelegd door Het Baarsje uit Klazienaveen. Het Dobbertje uit Erica heeft na overleg met de provincie en de plaatselijke schapenboer voor elkaar gekregen dat aan de stille kant van het Stieltjeskanaal (bij de kassen) een groot deel van de oever wordt opengesteld voor de sportvisserij.

SPORTVISSERREISGIDS GRONINGEN

Met Sinterklaas en kerstmis in aantocht, is de SportvisserREISgids Stad Groningen het ideale cadeau voor de sportvisser. Deze handzame gids telt 90 pagina's met informatie over de vissoorten in de stad, een beschrijving van 25 goede visstekken, vistips en wat er nog meer te beleven valt in deze bruisende stad. Bestel hem via de webwinkel op www.vissen.nl en je krijgt hem voor nog geen tientje thuisgestuurd.

Een doorsnee wildtrap, maar schijnt bedriegt. Links daarvan staat slechts een meter water, rechts – waar je de dwarsbalk op de damprofielwanden ziet – ruim twee meter.

KWINT'S FEEDERTIPS VOOR HET NOORD-WILLEMSKANAAL

Het Noord-Willemskanaal staat te boek als een moeilijk water. Mede door de vele viswedstrijden is de hengeldruk hier hoog, wat zich vertaalt in niet altijd even goede vangsten. Met de tips van Herwin Kwint kun je met de feeder toch succes boeken.

TEKST EN FOTOGRAFIE: HERWIN KWINT

Het Noord-Willemskanaal is een op het oog monotone scheepvaartweg. Een grote bak met water: recht toe, recht aan. Toch zijn er in de oeverzone, tegen de damwanden, interessante diepteverschillen te vinden. Toen ik nog fanatiek op karper viste, ving ik daar beduidend sneller en meer karpers dan elders op het kanaal. Doordat de meeste karpervissers destijds tegen de bruggen aan visten, ontstond daar stekdressuur. De vangsten rondom deze stekken kelderden daarom in een rap tempo.

PEILWERK

Aangezien ik niet in de drukte wilde vissen, ging ik op zoek naar alternatieve stekken. Na langdurig peilwerk vond ik enkele diepere plekken op het kaarsrechte

kanaal. Die werden nooit door andere karpervissers bevestigd. Toen ik deze 'geheime' plekken een aantal dagen van voer voorzag, kon ik vervolgens mega vangsten boeken. Ik zat immers op de juiste stek – de diepere kuilen zijn verblijfplaatsen voor de karper – en de vissen beschouwden mijn aas als veilig doordat ze hier na het voeren gewend aan waren geraakt. Deze aanpak is inmiddels ook leidend in mijn witsserie en vormt de basis van recordvangsten op welk water dan ook, waaronder ook het Noord-Willemskanaal.

DWARSPROFIEL

Een klein tipje van de sluier licht ik alvast op: bestudeer je de damwandprofielen van het Noord-Willemskanaal goed, dan zie je dat er op sommige stukken een dwarspro-

fiel is aangebracht. Het viel mij tijdens het peilen op dat juist waar deze dwarsprofielen zijn aangebracht, het bodemprofiel afwijkt van de rest van het kanaal. Dit geldt niet voor al deze plekken, maar wel voor de meeste. Het is er vaak (iets) dieper of er ligt op de bodem meer steenslag (en mosselbanken) dan elders. Mogelijkerwijs zijn de dwarsprofielen aangebracht na herstelwerkzaamheden aan de beschoeiing, waarbij de diepteverschillen zijn ontstaan. Zo zie je dat er ook op een monotoon ogend kanaal stekken zijn die er met kop en schouders bovenuit steken.

PELLETS WEKEN

Op het Noord-Willemskanaal voer ik het liefst met vismeelpellets. Het bereiden van de pellets voor de methodfeeder is simpel,

maar het is wel een klusje dat erg nauw luistert. Nadat de pellets zijn geweekt in een bak met water, moeten ze namelijk de juiste veerkracht hebben. Zou je ze te lang laten weken, dan verliezen ze hun veerkracht en komen ze niet goed los van de methodfeeder. Als stelregel voor het weekproces houd ik aan dat het formaat van de pellet in millimeters staat voor het aantal minuten dat hij in (ruim) water moet staan. Een 4 mm pellet dient dus 4 minuten geweekt te worden. Giet de pellets na het weken goed af. Daarvoor gebruik ik een voerzeef, zodat er geen water achterblijft en de pellets alsnog te zacht worden.

VOORVOEREN

Vanwege de vele wedstrijden op het Noord-Willemskanaal, worden de vissen volgens een vast patroon bevestigd. Het is continu hetzelfde liedje: voer erin en daarna meteen vissen. Dit standaardprocedé hebben de vissen snel door. Het is niet voor niets dat de grootste vissen vrijwel altijd aan het einde van de wedstrijd worden gevangen. Die zijn in staat om een gevaarlijke (standaard)situatie te herkennen en zijn daardoor erg argwanend geworden. Op zo'n druk bevestigd water is er bij

witvis dus wel degelijk sprake van dres-suur. Tijdens een wedstrijd heb je natuurlijk weinig keus, maar pak het als je voor jezelf gaat vissen eens anders aan. Voer 's avonds een kilo vismeelpellets en bevestig de stek pas de volgende ochtend. In het voor- en najaar is dit een gouden methode om veel vis te vangen.

ONDERLIJNMONTAGE

Echt iets compleet anders doen dan de rest betaalt zich driedubbel terug, voornamelijk op drukbevestigde wateren zoals het Noord-Willemskanaal. Dat geldt niet alleen voor mijn voertactiek, maar ook voor de montage die ik bij het vissen met de methodfeeder gebruik. De 20/00 onderlijn met een lengte van 30 à 40 cm en haaknummer 16 zijn niet wereldschokkend, maar ik verstop mijn haakaas (een boilie of pellet) niet in de methodfeeder zoals gebruikelijk is bij deze visserij. In plaats daarvan laat ik de onderlijn altijd buiten het voer hangen. Ook dit wekt minder argwaan bij de vis en loont, zeker bij het vissen op brasem. Met deze tips moet het je lukken om op het Noord-Willemskanaal – of andere kanalen in Groningen en Drenthe – mooie, dikke platten te vangen!

De pellets mogen niet in de mal blijven plakken...

KWINT IN ACTIE

Wil je Herwin Kwint in actie zien met de methodfeeder op het Noord-Willemskanaal? Check dan zijn filmpjes op YouTube door de QR-code te scannen.

Een blankvoorn van 12 centimeter die zes lintwormen in zich had.

BLANKVOORN MET LINTWORM

Bij een visserijkundig onderzoek dat het monitoringsteam van de federatie eind september op het Paterswoldsemeer deed, zag naar schatting de helft van de blankvoorns er opgezwollen uit. Nader onderzoek wees uit dat deze vissen lintwormen hadden.

Hoewel het de eerste keer is dat we dit verschijnsel in onze regio tegen zijn gekomen, is lintworm in vissen geen onbekend fenomeen. Zeker onder blankvoorns is de lintworm (*Ligula intestinalis*) een bekende aandoening. Uitbraken van deze parasiet kunnen leiden tot sterftes van soms wel 80% van de blankvoornpopulatie.

VISETENDE VOGELS

Een uitbraak van lintworm wordt meestal voorafgegaan door te hoge dichtheden van vissen met een lage groeisnelheid; een situatie die bijvoorbeeld in te voedselrijke wateren kan ontstaan. De grote hoeveelheden kleine visjes trekken visetende vogels aan, zoals meeuwen, aalscholvers, reigers en

futen. Deze vogels fungeren als tussen-gastheer van de lintworm. Via de uitwerpselen van de vogels belanden de eitjes van de lintworm in het water.

NATUURLIJKE BALANS

De larven die uit de eitjes komen, worden vervolgens gegeten door bijvoorbeeld watervlooien. Die worden op hun beurt weer door vissen gegeten. In de vis ontwikkelt zich daarna de lintworm. Een uitbraak van lintworm leidt doorgaans tot aanzienlijke sterfte onder blankvoorns. Als gevolg hiervan neemt het aantal slecht groeiende voorntjes af, waardoor de rest harder kan groeien en ook in betere conditie komt. De kans op infectie neemt hierdoor gelukkig af. Het probleem lost zichzelf dus uiteindelijk op.

FACEBOOK

Iedereen met een VISpas van onze federatie krijgt al jaren deze regioeditie van het VISblad gratis op de deurmat. De regioedities komen 2 maal per jaar. Wil je op de hoogte blijven van de dagelijkse actualiteit van de sportvisserij in Groningen en Drenthe, dan kun je de federatie 'liken' op Facebook. Je vindt ons hier als je zoekt op 'HSF Vissen'. Bovendien geeft Facebook de mogelijkheid te reageren op onze berichten. Reacties en discussies worden gewaardeerd, maar hou het wel netjes. Scheldpartijen en racistische opmerkingen worden verwijderd. Natuurlijk kun je ook op de hoogte blijven via onze website www.vissen.nl en op Twitter ([hsf vissen](https://twitter.com/hsf_vissen)).

ADVERT

VISPAS 2016

In november is de acceptgirokaart voor de contributie van 2016 naar je verzonden of is het bedrag met een incasso van je rekening afgeschreven. Heb je het geld nog niet overgemaakt? Doe dit dan voor 1 december, zodat de VISpas in januari 2016 bij je wordt thuisbezorgd. Ontvang je de VISpas via je vereniging? Betaal deze dan ook op tijd. Dan ligt de VISpas daar tijdig voor je klaar.